1856. No. 85.

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG 21 OCTOBER.

Ten behoeve der ongelukkigen op Groot-Sangir is, sedert de laatste opgaaf bij den Commissaris des Konings in Friesland ontvangen:

Door bezorging van het Gemeentebestuur van Utingeradeel	*f* 10.00
Dokkum	- 6.57½
IJlst	- 5.00
Workum	- 3.75
Doniawerstal	- 27.71½
Bolsward	- 2.50

BEKENDMAKING.

De **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Friesland* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat, ingevolge vroegere bekendmaking, op heden bij Heeren Gedeputeerde Staten heeft plaats gehad de zesde uitloting van *tien* aandeelen in de geldleening van *f* 123,000, tot bestrijding van eenige buitengewone uitgaven over het dienstjaar 1851, ter aflossing van een kapitaal van ***tien duizend gulden***, en dat bij die gelegenheid zijn uitgeloot de navolgende nummers, als: nos. 1, 8, 37, 45, 49, 52, 64, 85, 91 en 106, welke betaalbaar zijn ten Kantore van den Betaalmeester te *Leeuwarden*, op den 1 Januarij 1857.

Leeuwarden, den 13 October 1856. *De Commissaris des Konings voornoemd,* VAN PANHUIJS.

BEKENDMAKING.

De Schipperij wordt verwittigd, dat de **tonnen**, vroeger aan weêrszijden van de geul in het *Slotermeer* bij de *Woudsender-* en *Slotergaten* te vinden, thans *zwart* geverfd en *allen* geplaatst zijn aan de *westzijde*, op twee ellen van den kant der geul in het gemelde Meer, op eenigen afstand van elkander.

Een ieder wordt gewaarschuwd, het aanvaren dezer tonnen en de daardoor altijd te veroorzaken verplaatsing derzelve te vermijden, ten einde de ongelukken en nadeelen, welke uit eene verkeerde aanwijzing van de rigting der geul door die verplaatsing kunnen ontstaan, te voorkomen.

Leeuwarden, den 15 October 1856. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,* VAN PANHUIJS.

De middenprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 17 October 1856 te *Leeuwarden* geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 16.25.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood*	„ 276.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . .	„ 276.00.

Leeuwarden, den 18 October 1856. *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland,* VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 13 dezer, ter kennis der ingezetenen, dat van den 11 tot en met den 17 dezer:

1. 36 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 3, Doniawerstal 3, Hennaarderadeel 14, Idaarderadeel 1, Kollumerland en Nieuw-Kruisland 2, Menaldumadeel 1, Rauwerderhem 1, Smallingerland 1, Wonseradeel 4 en Wijmbritseradeel 6, en 82 door de ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 8, Bolsward 1, Doniawerstal 6, Franeker 1, Franekeradeel 1, Haskerland 4, Hennaarderadeel 22, Idaarderadeel 12, Leeuwarderadeel 4, Menaldumadeel 1, Rauwerderhem 1, Tietjerksteradeel 1, Utingeradeel 6, Wonseradeel 5, Workum 1 en Wijmbritseradeel 8, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 4413;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: de Weduwe Jentje Thomas Visser, te Mantgum; Sjoerd Taekes Bloemhof, te Britswerd; Wijtse Abes de Boer, te Wieuwerd; Tjipke Pieters van Vellinga en Gerben Pieters Teppema, beide te Bolsward; Sijtze Oebeles Lantinga, te Tzum; Jentje Jeltes Bakker, te Hijdaard; Dirk Dirks Dijkstra, te Wommels; Sijmon Rintjes Boschma, te Cubaard; Hendrik Harmens de Jong, Johannes Jans Heeg, Pieter Thomas Schuurmans en Pieter Annes Dijkstra, allen te Waaxens; de Weduwe Epke Dirks van den Berg, te Welsrijp; Johannes Hommes Kalma en Johannes Holkes Wierema, beide te Lutkewierum; Willem Jiskes Koopmans, te Friens; Aldert Annes Dijkstra, te Idaard; Jarig Idzes Boersma, te Roordahuizum; Jan Bontjes Meintema, te Idaard; Jan Kornelis Hoekstra, te Jelsum (op zijne Zathe te Lekkum); Klaas Klazes de Vries, te Marssum (in de Burenweide aldaar); Teije Jelkes Kooistra, te Terwispel; Eeke Dotinga en de Weduwe Evert K. van Dijk, beide te Rauwerd; Arjen Hagedoorn en Meine Visser, beide te Sneek; Uiltje Pieters Eenshuistra, te Oldeboorn; Auke Ruurds Wiersma, te Akkrum; Bauke Jans Buwalda, te Burgwerd; Sijtze Jelgers Dijkstra, te Workum; Thomas Rinderts Donia, te Tirns; Jelle Gabes de Hoop, te Goënga; Gerrit Sjoerds Alberda en Botte Johannes de Jong, beide te Gauw.
3. gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Lammert Piers Jager, te Dijken; Swibertus Sijbrens Hoekstra, te Huizum; Pieter Andries Hofstra, te Bozum; Lourens Jans Herrema, te Tzummarum; de Weduwe Albert Sijmans Algera en Bauke Rintjes Sijperda (gedeeltelijk), beide te Bozum; Sjoerd S. Jaasma, Anne S. Douma, Pier J. van der Meer en Teunis Eeltjes Bootsma, allen te Sneek; Rients Martens Stilma, Gerben Rientzes Koopmans en Rein Jans Attema (gedeeltelijk), allen te Scharnegoutum; Oege Watzes van der Weide, te Tirns; Sijtze Hilbrands Boschma, te IJsbrechtum; Cornelis Reimers Faber en Haije Ritskes Statema, beide te Lutkewierum; Hessel Jacobs Geldra en de Weduwe Foeke Sijbrens Wijnia, beide te IJtens, en Pieter Harmens Engwerda en Rienk Reinders Sijbrandij, beide te Oosterend.

Leeuwarden, den 20 October 1856. *De Gedeputeerde Staten voornoemd,* VAN PANHUIJS, *Voorzitter.* A. VAN DER LAAN, *Griffier.*

KENNISGEVING.

De **BURGEMEESTER EN WETHOUDERS** van *Leeuwarden*, voldoende aan het besluit van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, dd. 30 September 1856, no. 4*c*, ter uitvoering van Zijner Majesteits besluit van den 20 daar te voren, no. 52, houdende, onder anderen, goedkeuring van het door Provinciale Staten vastgesteld *Reglement* op het *onderhoud*, *beheer* en *bestuur* van de *Wester-Polder-Zeedijken*, onder *Holwerd*,

Brengen, bij deze, ter kennis van de Ingezetenen, dat voorschreven *Reglement*, afzonderlijk gedrukt en verkrijgbaar is gesteld bij de *Wed. M. van den Bosch*, te *Leeuwarden*, tegen den prijs van 35 *Cent.*

Leeuwarden, den 17 October 1856. *Burgemeester en Wethouders voornoemd,* J. H. BEUCKER ANDREÆ. *De Secretaris*, M. S. DE WAL.

PETERSBURG, 3 October.

Gisteren heeft de fransche gezant, graaf de Morny, aan vorst Gortschakoff de dépêche voorgelezen van graaf Walewski, in antwoord op de russische circulaire. Graaf Walewski zet in weinig woorden de redenen uiteen, die Frankrijk be[illegible] Napels te doen begrijpen de [illegible]lijkheid om zijn politiek stelsel te verzachten; hij protesteert tegen elke bedoeling, die men aan Frankrijk zou willen toedichten de rust van Europa te willen storen. De diplomatieke interventie in de aangelegenheden der Beide Siciliën heeft alleen ten doel, Italie voor gevaarlijke schokken te bewaren.

WEENEN, 17 October.

Baron von Hubner, de oostenrijksche gezant bij het fransche hof, is weder naar Parijs vertrokken.

— De *Oesterr. Zeitung* en de *Ost. Deutsche Post* bevestigen, dat eene zeer dringende nota, de ontruiming der Donau-vorstendommen betreffende, te Weenen is ontvangen.

— Uit Napels wordt dd. 5 Oct. aan de *Oesterr. Ztg.* geschreven: „Naar men zegt, heeft Koning Ferdinand de met hem bevriende kabinetten van St. Petersburg, Berlijn en Weenen uitgenoodigd, met hem tot handhaving der integriteit van het koningrijk der Beide Siciliën een gelijk verdrag te sluiten als dat, hetwelk den 15 April ten gunste der integriteit van Turkije door de groote mogendheden werd onderteekend. Van dit voorstel zou Keizer Napoleon kennis bekomen hebben en daar door deze handeling het tegenwoordige zwaartepunt der europesche politiek uit Parijs zou kunnen zijn verplaatst, is alles aangewend geworden, om de totstandkoming van een dergelijk verdrag te verhinderen. Naar men hier verzekert, zou de gezant graaf von Martini, bovendien beloofd hebben, dat van de zijde van Oostenrijk op het congres te Parijs het voorstel tot toelating van twee napolitaansche afgevaardigden zal worden gedaan en dat van de aanneming of verwerping van dit voorstel de onderteekening van het genoemde verdrag door Oostenrijk zal afhangen. De toebereidselen ter verdediging des lands worden voortgezet; deze zijn eehter, — wat de stad Napels betreft — meer tegen eene overrompeling van de eene of andere revolutionaire partij, dan tegen den aanval eener vijandelijke vloot gerigt. De stad Napels zou aan eenen dergelijken aanval geen weerstand kunnen bieden."

— Omtrent de uitvoering der bepalingen van het voor ruim een jaar met Rome gesloten concordaat berigt men: Juist in zaken die het concordaat het eerst en meest betreffen, zoo als het huwelijk, de school, het volksonderwijs, gaat alles op den ouden voet, als of er geen concordaat bestaat. Rome heeft dus op dezen oogenblik zijn doel nog niet bereikt, en ofschoon Oostenrijk „vrede met de kerk gesloten heeft," is de „zege der kerk" nog op verre na niet voltooid.

PARIJS, 18 October.

De *Moniteur* zegt, dat, ten gevolge van het ingesteld onderzoek van het wets-ontwerp op de douanen, hetwelk bij het Wetgevend Ligchaam was ingediend, dat ontwerp gewijzigd en de toepassing daarvan tot het jaar 1861 uitgesteld geworden is. Het volgens de gemaakte opmerkingen gewijzigd ontwerp is den Staatsraad ter overweging toegezonden.

— De congres-zaal in het hôtel van buitenlandsche zaken is weder gemeubileerd en ingerigt als in Maart en April laatstleden.

— In het *J. des Débats* leest men: „Het zou ons niet wel mogelijk zijn om iets belangrijks omtrent de napelsche zaken mede te deelen. Men spreekt nog altijd van eene laatste, door de fransche en engelsche Regeringen aan den Koning van Napels gedane mededeeling, met bijvoeging, dat nieuwe nota's in eenen geest van matiging zijn gesteld, welke het aanwenden van dwangmaatregelen zoo al niet uitsluit, dan toch allezins onwaarschijnlijk maakt. Kon men geloof slaan aan een gerucht, 't welk hier en daar ingang schijnt te vinden, dan zou de bestaande onzekerheid niet lang voortduren en zou de *Moniteur* in een manifest, welks uitvaardiging men dagelijks kan tegemoet zien, het publiek kennis geven van de bedoelingen der fransche Regering en van de hulpmiddelen, welke deze tot het bereiken derzelve denkt aan te wenden."

Aan het vertrek der vloten, door den telegraaf reeds als een *fait accompli* medegedeeld, wordt volstrekt geen geloof meer geslagen. Oostenrijk wendt alle pogingen aan, om de kwestie in het congres te brengen, waartegen Engeland zich zeer verzet, welke laatste mogendheid Koning Ferdinand ten behoeve van zijn zoon zou willen zien abdiqueren, met invoering der constitutie van 1848. Frankrijks wenschen gaan evenwel zoo ver niet; het verlangt slechts eenige administratieve en politieke hervormingen, en meer niet. Te Napels liep ook een gerucht omtrent die abdicatie. Een brief van daar weerspreekt het berigt omtrent de verdedigingswerken, en meldt, dat het in de stad zeer rustig is en men er geen geloof slaat aan eene feitelijke interventie.

LONDEN, 17 October.

Volgens een door den *Times* medegedeelden brief uit Weenen had men tot 11 dezer nog geenerlei berigt van den generaal von Martini uit Napels en hield dit langdurig stilzwijgen voor een bewijs dat Koning Ferdinand nog niet de minste geneigdheid aan den dag had gelegd om de raadgevingen van Oostenrijk te volgen. Die Vorst zou de volle overtuiging erlangd hebben dat Rusland, Oostenrijk en Pruisen tegen alle uiterste maatregelen van de zijde der westersche mogendheden gestemd zijn, en dit maakt hem gewis niet meer tot inwilligingen bereid dan hij het reeds was alvorens die overtuiging ontvangen te hebben.

— Bij gelegenheid van het peilen van den Atlantischen Oceaan voor den telegrafischen kabel, bevond men, dat de grootste diepte 2070 vademen (12,420 voet) is. Over eene uitgestrektheid van 1300 engelsche mijlen is de bedding van den Oceaan eene onafgebrokene vlakte.

— De sterfte op het eiland Madera door de cholera aangerigt, is grooter dan elders geweest, van 18,000 menschen zijn 6000 gestorven.

BERLIJN, 17 October.

Uit Jassy deelt een dagblad alhier het volgend berigt van 8 dezer mede: „De heer von Kisseleff, russisch commissaris voor de afbakening der grenzen, is afgereisd. De overige commissarissen gaan insgelijks vertrekken. Zij zullen te Parijs de uitspraak van het congres der ambassadeurs afwachten, die aldaar zamenkomen om over de betwiste punten van dat vraagstuk te beraadslagen. Men denkt dat die zaak alsdan zeer spoedig zal vereffend worden".

's GRAVENHAGE, 18 October.

Z. K. H. Prins Frederik, benevens Hoogstdeszelfs gevolg, is gisteren in den laten avond, na eene afwezigheid van twee maanden, van Petersburg in de residentie aangekomen. De bedienden, behoorende tot het gevolg van Z. K. H., zijn door den Keizer met aanzienlijke geschenken begiftigd.

— Z. K. H. de Prins van Oranje is donderdag door den rector-magnificus der hoogeschool te Leijden, den hooggel. heer dr. J. H. Scholten, ingeschreven als civis academicus, waarvan het bewijs aan Z. K. H. is overhandigd. „Merkwaardige dag voor de hoogeschool, zegt de *Leidsche Courant*, die de sedert hare stichting menigwerf herhaalde eere geniet, van een vorst uit het geliefde Huis van Oranje onder hare leerlingen te tellen. Moge ook hij der hoogeschool tot eere zijn, gelijk dit van zijn welvolbragte voorbereidende studiën te wachten is. Daarop ruste op hem de zegen des Heeren, wiens vreeze het beginsel aller wijsheid is".

— De Eerste Kamer der Staten-Generaal is tegen den 28 dezer bijeengeroepen.

— Vermoedelijk zullen de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal tegen het begin van de volgende maand hunne werkzaamheden hervatten.

— Naar men verneemt, is dezer dagen van wege onze Regering in gereedheid gebragt eene geheele steendrukkerij met toebehooren, die bestemd is om naar Japan te worden verzonden.

AMSTERDAM, 18 October.

Tot de voor altijd voor Nederland gedenkwaardige dagen behoort de dag van heden, op welken de inwijding plaats grijpt van den spoorweg, welke de twee grootste handelsteden van ons vaderland, in direct verband brengt met Keulen

en dus met het geheele europesche spoorwegnet. Zoo is dan eindelijk na vele jaren wachtens het hoofddoel bereikt, dat vooral met de daarstelling van den Nederlandschen Rhijnspoorweg werd beoogd, want, hoeveel nut de aansluiting van verschillende nederlandsche steden door dien spoorweg met elkander moge hebben, de aansluiting van Amsterdam en Rotterdam, door den Rhijnspoorweg aan het europesche spoorwegnet, was toch het groote hoofddoel, en van nu af aan mag de Nederlandsche Rhijnspoorweg-maatschappij dan ook rekenen eerst haren tijd van bloei te gemoet te gaan. Geen wonder dus dat eene zoodanige gebeurtenis op feestelijke wijze wordt gevierd en zoowel onze Regering als de directie der Rhijnspoorweg-maatschappij en de handelstand van Amsterdam en Rotterdam werken mede om de feesten luister bij te zetten.

De duitsche feestgenooten, met den pruissischen minister van koophandel, den heer v. d. Heydt, aan hun hoofd, zijn gisteren avond te ¼ voor 5 ure aan het stations-gebouw, 't welk op eene gepaste wijze met de pruissische en nationale kleuren was versierd, door de stedelijke overheid ontvangen, en van daar naar het koninklijk paleis geleid, 't welk, op last des Konings, voor een gastmaal, door de Regering den feestgenooten aangeboden, beschikbaar was gesteld. De duitsche feestgenooten, onder welke zich ook de generaal v. Könneritz, en de presidenten v. Möller en v. Kleith Retzow bevonden, zijn, zoowel in Emmerik, als in Arnhem en Utrecht, plegtstatig ontvangen en verwelkomd, terwijl de treinen door de corpsen muzikanten van het 4de regement pruissische kurassiers en het regement nederlandsche veldartillerie zijn begeleid. Verscheidene huizen van bijzondere personen zijn alhier geillumineerd geworden en van een aantal openbare gebouwen en andere woningen zijn de vlaggen uitgestoken. Des avonds is het gedenkteeken voor de trouw der Nederlanden aan hun Vaderland en aan hunnen Koning, op den Dam, verlicht, en hebben na den afloop van den feestmaaltijd op het koninklijk paleis de feestgenooten zich naar de zaal van Frascati begeven, welke op eene zeer doeltreffende wijze was versierd en onder anderen behalve met de nationale, de pruissische en engelsche vlaggen, ook prijkte met de vlaggen van Hanover, Wurtemberg, Saksen, Oostenrijk en Rusland, en met die van Frankrijk, Belgie en Spanje, als van de Staten, met welke Nederland door middel van spoorwegen thans is, of zal worden verbonden.

Aan den feestmaaltijd, bij welken de minister van binnenlandsche zaken heeft voorgezeten, hebben 300 personen deel genomen, en de van wederzijden ingestelde feestdronken getuigden van eenen geest van onderlinge welwillendheid, ter uitbreiding van handel en verkeer en daardoor van welvaart.

De dag van heden, de tweede dag der feesten, bestemd voor de opening van den spoorweg van Amsterdam tot Keulen, vertrok de trein om 8 uur van hier; te Arnhem werd eenigen tijd vertoefd tot het gebruiken van een dejeuner, dat door de Nederlandsche Rijnspoorweg-maatschappij werd aangeboden. Ten half één ure dacht men Emmerik te bereiken, om vervolgens ten vier ure heden namiddag te Deutz aan te komen, waar door de Keulen-Mindener-spoorweg-maatschappij in het Hotel-Bellevue een feestmaal zou worden gegeven, terwijl deze dag zal worden besloten met een togtje op den Rijn en verlichting van de rivier.

Het vertrek der feestgenooten van Deutz naar Rotterdam is op morgen middag ten half één ure bepaald, zullende de feesten maandag te Rotterdam worden besloten met een door den handel dier stad te geven diner in het gebouw der Koninklijke Nederlandsch Yachtclub en eene reunie in de groote zaal der societeit Harmonie, na afloop van het diner.

SNEEK, 17 October.

Gisteren werd hier de vergadering van de leden des Bijbelgenootschaps van het VI district in Friesland gehouden. Met belangstelling vernam men, wat de afgevaardigde naar het centraal bestuur, die tevens naar de algemeene vergadering te Amsterdam was gecommitteerd, van deze beide bijeenkomsten mededeelde; overtuigde men zich door inzage van het boek der ontvangsten en uitgaven van den thésaurier, dat dit district nog altijd in ons gewest zijnen rang handhaaft en onder alle districten van Friesland eene eerste plaats in de bevordering van de zaak des Bijbelgenootschaps inneemt, en werd hierin ook versterkt door hetgeen van den bibliothecaris in dit district omtrent de bijbelverspreiding werd medegedeeld, daar uit dit dépôt wederom een getal van 162 zoo bijbels als nieuwe testamenten werd uitgegeven, deels om niet, deels voor verminderden, maar ook deels voor den vollen prijs, terwijl aan onderscheidene hulpbehoevende gemeenten, scholen en personen, zelfs buiten dit district, liefdediensten in dezen konden bewezen worden. De bijbel- en zendeling-vereenigingen hier ter stede toonden, doordien zij wel de meeste exemplaren uitdeelden, door die bijbelverspreiding, dat zij leven en werken, en zijn gewis ook voor de waardering en het gebruik des bijbels als anderzins belangrijk en nuttig. De zondagschool is na een zestienjarig bestaan nog altijd eene nuttige inrigting en wordt door de verdienstelijke onderwijzers met onverflaauwden ijver waargenomen, maar vindt niet de deelneming, welke zij verdiende. Ook uit het buitenland werden stemmen vernomen, die tot ondersteuning dringend noodigden, waartoe dan ook gaarne de behulpzame hand werd aangeboden. Des avonds werd het algemeen verslag uitgebragt door ds. S. F. van Hasselt, die daarop, naar aanleiding van Jes. 42 : 6*b*, 7, *„Ik zal u geven tot een verbond des volks"* enz., de roeping der gemeente, om in de bijbelverspreiding ijverig, getrouw en steeds overvloediger bezig te zijn, en wat daartoe de gemeente en ieder lid ten sterkste dringen moet, met klem van redenen, overtuigend voorstelde.

LEEUWARDEN, 20 October.

Gisteren avond had alhier in de groote zaal van den heer de Koe de eerste vergadering met vrouwen plaats van de leden der afdeeling Leeuwarden van de Nederlandsche Vereeniging tot Afschaffing van den Sterken Drank. De president, de heer W. Hamstra, opende de vergadering met eene welkomsgroet aan de leden en vooral aan hunne vrouwen, waarbij hij tevens deed uitkomen, dat de afschaffingszaak te bevorderen inzonderheid ook voor de vrouw noodzakelijk is: *a.* voor haar eigen belang als moeder en echtgenoote; *b.* omdat zij er de meeste geschiktheid toe heeft; *c.* uithoofde voor haar de rijpste vruchten er van zijn weggelegd. Als tweede spreker trad de heer H. G. Grosjean op. Hij betoogde, dat voor den bloei en de uitbreiding der Vereeniging de medewerking der vrouw noodig is, maar daarentegen ook zij aan de Vereeniging behoefte heeft. Hij besloot met de stelling, dat de sterke drank en het huwelijksgeluk onvereenigbaar zijn. Daarop hield de heer P. W. van der Veen eene humoristische, maar niettemin kernachtige bijdrage, waarin hij wees: *a.* op de zucht der vrouw tot schoonmakerij in het stoffelijke; *b* op de afschaffing als zedelijke schoonmakerij. De vierde spreker was de heer G. Postma. Hij stelde tot vraag: waarvoor hebben wij de afschaffingszaak te houden? en gaf als antwoord daarop: Voor eene ontwikkeling van den menschelijken geest voor het goede en schoone. Hij eindigde met eene opwekking tot trouw aan de afschaffingszaak, omdat zij den zondag aan zijn doel leert beantwoorden en de drank dien doet onteeren. De vergadering werd besloten door de voordragt van eenige dichtregelen door den heer S. Feddema, waarin hij de rampen door den sterken drank veroorzaakt, in levendige kleuren schetste en de vrouwen aanspoorde, hare hulp niet aan de zaak te ontrekken, daar zij als voorname opvoedsters der jeugd, in dezen het beste voorbeeld kunnen geven.

Aan ieder was niet meer dan een kwartier uur tot spreken gegund. Moesten de bijdragen hierdoor al uitvoerigheid missen, de kracht van het betoog werd er echter niet door verminderd en de zeer talrijke vergadering, die tevens een tiental nieuwe leden zag toetreden, keerde dan ook opgewekt en onder de beste indrukken huiswaarts.

— Uit officiële opgaven, door de *Staats-Courant* medegedeeld, blijkt, dat de rijksmiddelen gedurende de maand September hebben opgeleverd een bedrag van *ƒ* 40,690,479, terwijl de opbrengst dezer middelen gedurende een gelijk tijdsverloop in 1855 heeft bedragen *ƒ* 39,896,283. Al de hoofd-afdeelingen hebben meer geleverd, met uitzondering van de indirecte belastingen (zegel, registratie enz.), en de loterij voor een zeer weinig beduidend bedrag. Het zegel heeft ruim *ƒ* 352,000 meer en de registratie ruim *ƒ* 447,000 meer opgebragt; het regt van successie is ruim *ƒ* 928,000 beneden de opbrengst van 1855 gebleven. — De opbrengst van den wijn en het binnenl. gedistilleerd is weder minder bevonden dan in 1855; al de andere accijnsen hebben meer opgeleverd.

— Zaturdag jl. is te Amsterdam op 's rijks werf de kiel gelegd der schroefkorvet *Leeuwarden* van 12 stukken.

— Van de Smilde wordt dd. 16 dezer gemeld: Dat 't vergraven der hooge veenen en 't ontginnen der daardoor ontbloote ondergronden eene nijverheid is, rijk in gevolgen, daarvan kan ook de Smilde ten bewijze strekken. Voor ongeveer tachtig jaren eene woeste, onafzienbare veenmassa, is ze thans een der schoonste dorpen van Drenthe, door vaart en straatweg doorsneden, telt ze ruim 5000 inwoners, met aanzienlijke openbare en bijzondere gebouwen, vruchtbare wei-, bouw- en hooilanden en uitmuntenden veestapel. En dat de boerderij er op groote schaal wordt gedreven, daarvan kan ten bewijze dienen, dat de heer E. Tonckens een zestigtal bunders bouw-, wei- en hooilanden heeft, 5 paarden en 34 stuks rundvee houdt, en gewonnen heeft 100,000 ponden hooi, 172 viemen rogge, 86 viemen haver, 29 viemen paardeboonen, 6 viemen garst, 6 viemen tarwe en 1400 hok boekweit, alles op eigen land, dat hij bezig is nog aanmerkelijk door ontginning te vermeerderen.

— Men verneemt, dat in het graafschap Bentheim, onmiddelijk bij het stadje Bentheim, eene steenkolenmijn is ontdekt.

Beroepen: Te Midwolde, de weleerw. zeergel. heer H. E. Gravemeijer, pred. te Hantum en Hantumhuizum, en te Garijp, de weleerw. zeergel. heer J. A. Ruijs, pred. te Ommen.

Te Brielle is ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van ds. J. Tenckinck, door den algemeenen kerkeraad der herv. gemeente geformeerd het volgend twaalftal predikanten: dd. J. S. van Staveren, te Aalsmeer; M. D. Deeleman, te Beest; W. C. E. Koch, te Heinenoord; T. H. van den Honert, th. dr., te Moerdijk; T. J. Montijn, te Goudriaan; J. H. L. Terwogt, te Nieuwenhoorn; P. G. te Winkel, te Bennebroek; G. L. Fruitier de Talma, te Scherpenzeel; D. F. van Berck Colenbrander, te Jisp; A. E. van Steeden, te Borculo; J. G. van Walsem, te Wateringen, en H. van Dorsser, te Stellendam.

Te Hilversum is door den algemeenen kerkenraad der ned. herv. gemeente geformeerd het navolgende twaalf-, zes- en drietal: dd. E. J. F. van Dissel, te Bladel; H. Gan Dun, te Fijnaard; D. Gildemeester, te Elburg; J. H. Gunning Jr., te Blaauw-Kapel; J. D. Holsteijn, te 's Graveland; G. L. Klein, te Kortenhoef; H. A. Leemans, te Aalst; N. Osti, te Delfshaven; J. S. van Staveren, te Aalsmeer; J. J. van Toorenenbergen, te Vlissingen; J. C. Verhoeff, te Sluis, en A. van IJsendijk, te Deinum. *Zestal:* Gildemeester, Gunning, Holsteijn, Osti, van Toorenenbergen en Verhoeff. *Drietal:* Gunning, Osti en van Toorenenbergen; en daaruit beroepen de weleerw. zeergel. heer J. J. van Toorenenbergen, predikant te Vlissingen.

230ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

13de trekk. No. 14718, een prijs van *ƒ* 1000. — 14de trekk. No. 1152, een prijs van *ƒ* 1000. — 15de trekk. No. 12699, een prijs van *ƒ* 2500. No. 7378, een prijs van *ƒ* 1000. — 16de trekk. No. 771, een prijs van *ƒ* 100,000. Nos. 13993, 3261 en 13009, ieder een prijs van *ƒ* 1000. No. 6786, een prijs van *ƒ* 1500, en eene premie van *ƒ* 30,000. — 17de trekk. No. 4007, niet, maar eene premie van *ƒ* 5000.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

PARIJS, 20 October.

De *Moniteur* bevat het reeds sedert eenige dagen verwachte manifest, aangaande de napelsche aangelegenheden. Daarin wordt gezegd, dat, bij het sluiten van den vrede te Parijs, het congres tevens zijne aandacht heeft gewijd aan de mogelijke oorzaken, die tot rustverstoring in Europa zouden kunnen leiden, en wel inzonderheid wat Italie, Griekenland en Belgie betreft. De gemaakte opmerkingen werden overal met welwillendheid ontvangen; alleen Napels verwierp ze. De maatregelen van gestrengheid, die door de napelsche Regering worden toegepast, brengen Italie in onrust, en stellen het overige Europa aan onaangenaamheden bloot, zoodat het niet langer mogelijk is, de diplomatieke betrekkingen met den Koning van Napels te onderhouden. De eskaders van Frankrijk en Engeland zijn niet vereenigd tot interventie of om vijandelijkheden te plegen, maar worden gezonden als een maatregel van bescherming der in de Beide Siciliën gevestigde fransche en engelsche onderdanen. De verschijning der eskaders moet geenszins strekken tot aanmoediging van pogingen om de bestaande Regering om ver te werpen.

Indien het napelsche Kabinet zijn belang inziet, dan zullen beide Mogendheden zich gelukkig achten de wederzijdsche betrekkingen weder aan te knoopen.

MARSEILLE, 20 October.

Uit alhier aangebragte tijdingen uit Konstantinopel, loopende tot den 12 dezer, verneemt men, dat de moeijelijkheden omtrent Bolgrad en het Slangen-eiland, in stede van uit den weg te zijn geruimd, gelijk men reeds heeft beweerd, van meer ernstigen aard zijn geworden.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 20 October.

Nederland	W. Schuld	2½	pCt.		Rusland Obl. H. & Co	1798/1816	5 pCt.	102¼
Dito	Dito	3	„	74	Dito „ Dito	1828/1829	5 „	101⅝
Dito	Dito	4	„	94	Dito „ Dito		4½ „	
Dito	Amort. Sijnd.	3½	„	93	Dito „ Dito		4 „	83⅜
Dito	Hand.-Maats.	4½	„		Dito „ S. & Co.		4 „	
Spanje	Obligatien	1¼	„	23 1/16	Oostenrijk Metalliek		5 „	72 11/16
Dito	Dito	3	„	41 11/16	Dito Nationale		5 „	74⅜
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	37⅜	Dito bet. Amst.		5 „	82¼
Portugal	Obligatien	3	„	43⅛	Dito		2½ „	37⅛

Nieuwe 5 pCt. Russen bij S. & Co. 6de serie 94.

WEENEN, 20 October. Metalliek 5 pCt. 82. Dito Nationale 5 pCt. 83⅛. — Wissel op Londen 10.20. — Zilver 8⅛.

LONDEN, 20 October. Consols 92¾.

PARIJS, 20 October. Rente 3 pCt. 67.05.

LONDEN, 20 October. Tarwe iets lager bij flaauwen handel, Haver onveranderd. Boter (friesche) 120/, (groninger) 94/.

AMSTERDAM, 20 October. Tarwe en Rogge flaauw, Garst vaster bij weinig handel. — Koolzaad op 9 vat in October 85½, in November 86 p. v. Raapolie, vliegend *ƒ* 50½, op November *ƒ* 49¼.

ROTTERDAM, 20 October. Tarwe, Erwten en Boonen *ƒ* 15, Rogge en Garst *ƒ* 6, en Boekweit *ƒ* 5 lager, Haver en Paardenboonen *ƒ* 6 hooger.

GRONINGEN, 17 October. Tarwe wederom iets lager, Rogge en Boekweit *ƒ* 3, Garst *ƒ* 4½ en Voerhaver *ƒ* 3 lager, Boonen stil, Gort weinig begeerd. — Koolzaad met weinig handel.

LEEUWARDEN, 17 October. Boter *ƒ* 47.50. Aanv. 978 ¼, 244 ⅛, 62 1/16 vat.
Kaas - 30.50 à *ƒ* 35.75. Aanv. 6671 Ned. pd.

STAAT VAN DE MIDDELPRIJZEN DER GRANEN en andere Objecten, welke gedurende de 1ste helft van de maand October 1856, ter Markt der stad *Leeuwarden* zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt.

Tarwe..	Witte ..	*ƒ* 13.00	de mudde.		Boter		*ƒ*	1.18	het pond
	Roode..	„ 0.00	„	„	Vleesch .	Koe......	„	0.46	„ „
Rogge		„ 9.05	„	„		Kalfs.....	„	0.00	„ „
Gerst ...	Vroege.	„ 6.17½	„	„		Schapen ..	„	0.38	„ „
	Late ...	„ 0.00	„	„	Varkens.	Versch ...	„	0.62	„ „
Boekweit		„ 8.00	„	„	vleesch ..	Gerookt ..	„	0.92	„ „
Haver		„ 4.00	„	„	Aardap-	Vroege ...	„	2.15	de Mudde.
Witte Boonen		„ 0.00	„	„	pelen....	Late	„	0.00	„ „
Erwten..	Witte ..	„ 0.00	„	„	Zaad....	Kool	„	14.00	„ „
	Groene .	„ 9.50	„	„		Raap.....	„	0.00	„ „
	Graauwe	„ 13.75	„	„		Lijn......	„	10.00	„ „

Accordeert met het Register der Middelprijzen.

Leeuwarden, den 16 October 1856.

De Burgemeester,
J. H. BEUCKER ANDREÆ.

EVANGELISCHE REDE, *'s avonds ten 7 ure.*

te *Leeuwarden*, **heden**, in de Groote Zaal van den Heer G. A. DE KOE;
te *Franeker*, Donderdag, 23 dezer, in de Kerk der *Chr. Afgesch. Gem.*;
te *Harlingen*, Vrijdag, 24 dezer, in de Kerk der *Herst. Evang. Luth. Gem.*
Spreker: De WelEerw. ZeerGel. Heer J. DE LIEFDE, Predikant te Amsterdam.

BIJBELGENOOTSCHAP TE LEEUWARDEN.

De Leden van het Eerste Distrikt der Friesche Afdeeling van het NEDERL. BIJBELGENOOTSCHAP worden uitgenoodigd tot het bijwonen der gewone **jaarlijksche Vergadering**, welke gehouden zal worden op **Donderdag** 23 October 1856, des avonds te half zes uur, in het Lokaal der Stadsschool in de Speelmanstraat alhier.

Namens het Bestuur,
H. SCHUTTE, *Secretaris.*

De Najaars-vergadering der onderafdeeling Leeuwarden van het NEDERLANDSCHE ZENDELINGGENOOTSCHAP, bestemd tot het uitbrengen van verslag en het behandelen van ingekomen voorstellen, zal gehouden worden te Leeuwarden in de Kleine Zaal van VAN DER WIELEN, op Vrijdag den 24 October 1856, des voormiddags te elf uur.

De leden der onderafdeeling worden door het Bestuur tot bijwoning dezer zamenkomst uitgenoodigd.

L. PROES, *Secretaris.*

SPAARBANK TE LEEUWARDEN.

De Ondergeteekenden, door de deelnemers in de Spaarbank te Leeuwarden benoemd, om op te nemen de Rekening der Directeuren over het 38ste Boekjaar, loopende van 1 Julij 1855 tot 30 Junij 1856, hebben zich van dien last gekweten den 14 October jl. en geven daarvan bij deze aan alle belanghebbenden kennis.

Het is hun daarbij gebleken, dat de geheele schuld van de Bank op 30 Junij 1856 bedroeg *f* 290,813.05$\frac{1}{4}$ en dat daarentegen het fonds der Spaarbank op dat tijdstip bestond uit *f* 315,482.08, zoodat er een zuiver voordeelig overschot bleek te zijn van *f* 60,669.02$\frac{1}{2}$.

Over het 38ste Boekjaar hebben de inleggelden, gestort in 4517 inlagen, bedragen *f* 97,889.65, beloopt de intrest, aan de deelnemers toegekend, *f* 8030.48, en is aan de deelnemers terug betaald *f* 101,202.86.

De vergelijking van de Boeken met de daartoe betrekkelijke stukken heeft de Ondergeteekenden van de naauwkeurigheid der Rekening overtuigd; terwijl de hiervoren opgegevene uitkomsten behoorlijk zijn verantwoord.

Met belangstelling hebben zij opgemerkt, hoeveel zorg en moeite de Directeuren zich belangeloos getroosten voor het bestuur van deze zoo hoogstnuttige inrigting, wier omvang en bloei gestadig toenemen.

Het strekt hun tot eene aangename taak, HH. Directeuren daarvoor openlijk dank te betuigen, en deze inrigting met vertrouwen te mogen aanbevelen in de voortdurende belangstelling hunner stadgenooten, inzonderheid van de minvermogenden.

Ook de gepensioneerden van den Staat meenen de Ondergeteekenden, bijzonder oplettend te moeten maken op de bij de Spaarbank bestaande gelegenheid om, zonder eenige korting, op hunne acte van pensioen, kosteloos, wekelijksche voorschotten te erlangen en zich aldus tegen woeker te vrijwaren.

Leeuwarden,
den 20 October 1856.

G. T. N. SURINGAR.
C. HOMMES.
K. TIGLER WIJBRANDI.
S. W. TROMP.
C. VAN EIJSINGA.

PRIJSVRAAG.

DE PROVINCIALE COMMISSIE VAN ONDERWIJS in *Friesland*, — wenschende mede te werken ter voorziening in de meer en meer erkende behoefte aan een *Schoolboek over den Landbouw*, zoodanig ingerigt, dat het de Leerlingen der hoogste klasse van de gewone lagere Scholen, op eene duidelijke en onderhoudende wijze, bekend make met 't geen het landbouw-bedrijf, bepaaldelijk in Friesland, op zijne onderscheidene gronden, betreft, — biedt eene belooning van 50 gulden aan voor de vervaardiging en het afstaan van het bedoelde Schoolboek.

Zij noodigt daarom de Schrijvers uit, hunne antwoorden op deze prijsvraag, die door eene andere hand geschreven en alleen met eene spreuk onderteekend moeten worden, bij den Ondergeteekende *franco* in te zenden vóór den 1 September 1857, met bijvoeging van een verzegeld briefje, gemerkt met dezelfde spreuk en den naam des Schrijvers inhoudende.

Ingeval een der antwoorden bekroond en uitgegeven wordt, zullen de mogelijke voordeelen dier uitgave afgestaan worden aan de *Weduwen- en Weezenbeurs voor Onderwijzers in Friesland.*

Namens de Commissie voornoemd,
J. H. BEHRNS, *Secretaris.*

EXTRACT-VONNIS,

Bij vonnisse van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den 7 October 1856, behoorlijk geregistreerd, is, op verzoek van LOUISA CAROLINA BOCHARDT, zonder beroep wonende te Harlingen, verklaard, dat er regtsvermoeden bestaat van het overlijden van haren Man HAIJE VISSER, gewoond hebbende te Harlingen, en wel sedert den 8 Augustus 1848, en tengevolge daarvan aan haar LOUISA CAROLINA BOCHARDT vergunning verleend een ander Huwelijk aan te gaan.

Voor Extract conform,
De Procureur van de Verzoekersche,
Mr. C. C. C. WARMOLTS.

. Ondertrouwd:
Bolsward,
12 October 1856.
B. R. DE BOER, van *Wolsum*, en
J. P. LIJCKLAMA à NIJEHOLT, van *Arum.*

. Getrouwd:
Bedum,
12 October 1856.
E. R. DAMSTÉ, *Med. et Chir. Practicus*, met
E. H. KRIJTHE.
Eenige kennisgeving.

. Heden verloste zeer voorspoedig van eenen welgeschapenen Zoon TRIJNTJE HEERINGA, geliefde Echtgenoote van
Jagtlust, onder Wijckel, den 11 October 1856. S. D. KUIJPERS.
Eenige kennisgeving.

ABBEGA, 12 October 1856. Heden beviel van eene welgeschapene DOCHTER T. H. WIERSMA, geliefde Echtgenoote van T. J. TIJSMA.
Eenige kennisgeving.

. Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER A. MURRAY BAKKER — RIJPMA.
Kimswerd, den 16 October 1856.

. Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER mijne geliefde Echtgenoot GRIETJE I. RINSMA.
Dragten, 17 October 1856. S. L. DURKSZ.

. Bevallen van een' ZOON CORNELIA ANTONIA TJAARDA. — IDZERDA.
Akkrum, 17 October 1856.

. Bevallen van eenen ZOON Vrouwe G. WILHELMY, geliefde Echtgenoot van J. A. VAN HASSELT.
Groningen, 18 October 1856.

. Bevallen van een ZOON T. C. DOUMA, geliefde Echtgenoot van
Grouw,
19 October 1856.
H. E. HALBERTSMA,
Chirurgijn en Vroedm.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

. Heden beviel door Gods goedheid zeer voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER J. FEDDEMA, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, 20 October 1856. S. FRANTZEN.

. Heden beviel zeer voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER, L. DE JONG, geliefde Echtgenoote van
S. F. HIEMSTRA.
Eenige kennisgeving. *Logementhouder.*

NES (Ameland), den 12 October 1856. Heden overleed alhier, in den ouderdom 67 jaren 9 maanden en 12 dagen, Jufvrouw NEELTJE PIETERS LANTING, Echtgenoot van
P. SCHOTANUS,
gepensioneerd Ambtenaar.
Strekkende deze tot kennisgeving aan eene uitgebreide Familie.

DOCKUM, den 17 October 1856. Heden morgen omstreeks drie uur, behaagde het der Voorzienigheid van ons weg te nemen onze geliefde oudste Dochter DURKJE, in den jeugdigen leeftijd van 12 jaar en ruim 7 maanden; eene bezetting op de borst maakte een einde aan haar voor ons zoo dierbaar leven; treffend is voor ons dit verlies, maar wij wenschen eerbiedig te zwijgen in den wil van God, Wiens doen altijd liefde en wijsheid is.

R. P. WESTRA,
G. WESTRA — HORNSTRA.

Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving tevens voor bijzondere aan te nemen.

DOCKUM, 19 October 1856. Tot onze innige smart overleed heden ons geliefd eenigst Zoontje REINDER JOHAN, in den ouderdom van tien maanden.

I. REINDERS.
[illegible] F. C. M. REINDERS — KAHREL.

. Mijn geliefde Echtgenoot KLAAS MONSMA overleed heden, tot mijne diepe droefheid, in den ouderdom van 52 jaren, waarvan ik 19 met hem in eene gelukkige echtvereeniging mogt doorbrengen, die ons vijf Kinderen schonk.

Ternaard,
den 14 October 1856.
R. KLAASESZ.
Wed. MONSMA.

. Heden overleed onze Vader P. D. LETTINGA, in leven Landbouwer alhier.
Lekkum, 15 October 1856. *Namens Kinderen en Behuwd-Kinderen.*
Algemeene kennisgeving.

. Nog treurende en kwijnende sedert den dood van haren Echtgenoot, ontsliep heden, in den ouderdom van naauwelijks 35 jaren, mijne waarde Schoonzuster TRIJNTJE DIRKS DE JONG, Weduwe van DAAM JANS VAN DER LEIJ, nalatende 8 Kinderen, die meerendeels te jong zijn, om de zwaarte van deze ramp te beseffen.

Ook namens de verdere familie, die met mij de hartelijk geliefde overledene weemoedig nastaart, geef ik hiervan kennis aan Vrienden en Betrekkingen.

Vrouwen-Parochie,
den 17 October 1856.
ALLERT JANS VAN DER LEIJ,
der Kinderen Voogd.

. Heden avond overleed voorzien te zijn van de Heilige Sacramenten der Stervenden, na een langdurig lijden, tot mijne bittere droefheid, mijn geliefde Echtgenoot WIEBE SJOERDS JORRITSMA, in den ouderdom van bijna 60 jaren, in leven Landeigenaar onder Herbaijum.
M. B. TIGCHELAAR,
Herbaijum, 17 October 1856. Wed. W. S. JORRITSMA.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 14 tot en met den 20 October 1856 aangegeven: 13 Geboren. 6 Overleden. Gehuwd 2 paren.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN IDAARDERADEEL convoceren bij deze, ten verzoeke van Kerkvoogden, de Hervormde Floreenpligtigen van den dorpe *Grouw*, om op Donderdag den 23 October e. k., des voormiddags 11 uur, te compareren in het Gemeentehuis te Grouw, ten einde:

1. Te delibereren en te besluiten over een voorstel van Kerkvoogden, om aan de Algemeene Armvoogden te Grouw over 1857 eene gift uit te reiken ter ondersteuning der armen;
2. Op te nemen en te arresteren de Begrooting der Hervormde Kerkvoogdij-administratie voor de dienst van 1857;
3. Te benoemen eenen Kerkvoogd ter voorziening in de vacature op den 1 Januarij 1857 te ontstaan.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
Grouw,
den 9 October 1856.
C. BERGSMA.
De Secretaris,
W. SIJPKENS KIJLSTRA.

BEKENDMAKING.

HET PLAATSELIJK BESTUUR VAN LEEUWARDERADEEL brengt, bij deze, ter kennisse van de daarbij belanghebbenden, dat de **Rekening** der kosten over 1856, van de **Slatting** en zoo voort, der *Dockumer-Ee*, voor zoo veel deze Gemeente betreft, is opgemaakt en ter visie zal leggen ter Secretarie van het Gemeente-huis, gedurende den tijd van veertien dagen, te rekenen van af Woensdag den 22 October 1856 tot den 5 November daaraanvolgende.

Leeuwarden,
den 17 October 1856.
Het Plaatselijk Bestuur voornoemd,
J. M. VAN HAERSMA DE WITH, *Burgemeester.*
A. WIERSMA, *Secretaris.*

BOELGOED.

De Notaris A. VAN DER PLAATS, te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van S. TULP, op Dingsdag den 28 October 1856, en volgende dagen, ten zijne verkoopplaats, op de Turfmarkt aldaar, verkoopen: MEUBELEN en HUISGERADEN, waaronder: 2 Kabinetten, Secretaires, Chiffonnières, onderscheidene Tafels, een Schrijftafel, Stoelen, 3 Bedden met Kussens, 1 Linnenpers, onderscheidene Kagchels, waaronder een mooije Circulair-Kagchel, 2 kleine ijzeren Geldkisten, 1 beste Ganglantaarn; voorts Koper, Tin, en hetgeen meer zal worden geveild. Op Maandag den 27 October op de gewone uren te bezigtigen. — Ieder welke hier nog eenige goederen wil bijvoegen gelieft dezelve vóór of onder de verkooping ter bovengemelde verkoopplaats te bezorgen.

De Notaris E. J. ATTEMA, te Dragten, zal verkoopen:
70 EIKEN STAMBOOMEN en eenig WEEKHOUT te Friesche Palen,
En tevens **verhuren:**
Eene kamp BOUWLAND, bij Klaauwersbrug onder Siegerswoude, groot 4 bunder. — Alles bij Billetten omschreven.

Wie gading maken komen Zaturdag 25 October, 's namiddags 2 uur, in de Herberg bij Boke Tolsma te Friesche Palen.

VERKOOP VAN HET LOGEMENT DE STER,

en verdere EIGENDOMMEN te DRAGTEN enz.

De Notaris E. J. ATTEMA, te Dragten, zal, ten verzoeke van den Heer Mr. JAN VAN DER VEEN, Advocaat te Leeuwarden, bij strijk- en verhooggeld, verkoopen:

a. Eene HEEREN- en BURGER-HUIZINGE, met **Stalling, Wagenhuis,** grooten **Tuin** enz., beneden de Sluis te Z. Dragten, in wijk C, no. 139. — Aanvaarding bij de toewijzing.
b. Eene rojjale HUIZINGE, het **bekende, zeer beklante** LOGEMENT, ***de Ster*** genaamd, met **Stallingen, Wagenhuis, Schuur, Tuin** en **Erf,** in de Dubbele Straat te Z. Dragten, en aan den Straatweg van Heerenveen tot den Groninger-Leeuwarderweg. — Tot 12 Mei 1857 in huur bij L. B. de Jong.
c. $\frac{3}{10}$ in de Dragster Vaarten en Vallaten; te veilen in 3 perceelen.
d. 2 STEMMEN of $\frac{2}{19}$ in de Compagniester Vaarten en Vallaat; in 2 perc.
e. 3 WOONKAMERS in de Kerkstraat te Z. Dragten; in 3 perceelen.
f. 2 MANS- en 2 VROUWEN ZITPLAATSEN in de Kerk der Herv. Gemeente te Z. Dragten.
g. 1 bunder 40 roede 90 el uitmuntend BOUWLAND, aan den Overste Cingel te Z. Dragten.
h. 4 bunder 17 roede beste MADEN onder Boornbergum, achter de Fenne van L. Landmeter.
i. Een stuk HOOI-, KLIJN-, RIETLAND en WATER, genaamd *het Blaauwland* en *de Fok* aldaar.
j. Eenige GRONDPACHTEN.

Alles nader bij Verkoopboekjes omschreven.

Wie gading maken komen Vrijdag 31 October 1856, 's avonds 6 uur precies, in voorschreven *Logement de Ster* te Dragten.

De Notaris E. J. ATTEMA, te Dragten, zal publiek verkoopen:
Eene wel ter nering staande WINKEL- en BURGER-HUIZINGE, met **Steeg, Bleek, Tuin** en annexen, beneden de Sluis te N. Dragten, sectie A, no. 211, groot 1 roede 98 el, in eigen gebruik bij Jan E. Wietzema.

Te aanvaarden 12 Mei 1857.

De provisionele verkoop is Donderdag 6 November, 's avonds 7 uur, in het Logement bij ten Brinke te Dragten.

De Notaris M. GOSLINGS, te Harlingen, zal, ten verzoeke van Mr. A. G. VAN VELSEN WIERSMA, Advocaat aldaar, op Woensdag den 29 October 1856, 's avonds ten 7 ure, in het Koffijhuis Rusland bij W. F. Simmer, aldaar, onder Houtkoopers veilen: Eene groote partij OOSTZEE- en NOORDSCHE HOUTWAREN.

Terpaarde onder Oosterend.

De Notaris JORRITSMA, te Sneek, zal, Dingsdag 4 November a. s., ten 2 uur nademiddag, bij S. Stallinga aldaar, finaal verkoopen:

Dertien duizend een honderd vier en tachtig (13184) cub. ellen veruitmuntende AARDE, gelegen op een stuk Terpland, behoorende tot de Zathe *Kooijfenne* onder Oosterend, groot 1-65-84 (4$\frac{1}{2}$ pond.), zeer geschikt tot vervoer.

Te veilen in 4 perceelen met regt van zamenvoeging; staande thans het 1ste 2365 c. el op *f* 1005, het 2de 3635 c. el op *f* 1257, het 3de 3520 c. el op *f* 1220 en het 4de 3864 c. el op *f* 1421.

Het afgraven kan bij de finale toewijzing aanvangen en moet zijn geëindigd November 1859.

Condition te vernemen bij den Notaris en H. S. IJDEMA, te Tirns.

Bij deze gelegenheid zullen tevens publiek worden verhuurd:

3 perceelen GREIDLAND, tot voorschreven Zathe behoorende, zamen 11-89-91 (31 pond.) ter [illegible]

VERKOOP VAN LAKENS, ENZ.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op heden Dingsdag den 21 October, des namiddags 2 uur, in de Koornbeurs aldaar, door finale kwitering, *zonder inhouding*, verkoopen: Eene partij differente LAKENS, eenige PIANO. Voorts BUKSKINS, DUFFEL, CASTORINE, enz.

Er kan, met uitsondering van Lakens, worden bijgevoegd.

Te bezigtigen *heden*, des voormiddags van 10 tot 1 uur.

Bij geslotene briefjes te huur:

Eene uitmuntende **ZATHE** en **LANDEN**, met voortreffelijke BOEREN-HUIZING en SCHUUR, te Ried, groot volgens Kadaster 35-27-39 (96 pond.) zoo Bouw- als Greidlanden, de Bouwlanden dadelijk en overigens Petri en Mei 1857 te aanvaarden, thans bij Anne Braak in huur. De briefjes moeten vóór of op den 25 October 1856 zijn ingeleverd ten Kantore van den Heer VERVER, te Makkum, alwaar en Donderdag in *den Hof van Holland* te Bolsward, zoo ook op de Zathe, de Voorwaarden te vernemen zijn.

Bij geslotene briefjes te huur,

voor den tijd van 5 jaren,

ingaande Sint Petri en 12 Mei 1857:

Eene zeer vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met HUIZINGE en SCHUUR, staande en gelegen te *Rauwerd*, groot 16 bunder 96 roede 40 el (ruim 46 pondm.) allen Weid- en Hooilanden, bij *Abe P. Zoutema* in gebruik.

De Voorwaarden liggen ter lezing ten huize van de Logementhouders D. D. VALKEMA en L. DE VRIES, te *Rauwerd*, en van FEDDES, in de Klanderij te *Leeuwarden*, terwijl de briefjes franco moeten worden ingeleverd vóór of op den 1 November 1856, ten huize van den Heer M. A. M. W. IDZERDA, Burgemeester te *Sloten*.

TE HUUR: Een groote SCHUUR of HOUTSTEK, met ruime **Erve**, letter L, no. 82, aan de Gracht te Leeuwarden.

Een INTREK te huur,

nabij het Paleis van Justitie, met vrijen Opgang, twee Kamers, Keuken, vrije Zolders en verdere commoditeiten.

VERLOREN op den Weg naar Weidum of Overijsselschen Straatweg: eene BOATINE. Die dezelve gevonden heeft of eenige aanwijzing kan doen, zal wel beloond worden.

Men adressere zich bij G. A. DE KOE, in het Zaailand te Leeuwarden.

TE KOOP: Twee beste **overdekte** SNIKKEN, 8 en 9 ton groot, voor een billijken prijs, bij KATJE te Leeuwarden.

9000 dubbelde Vlasschoven

worden **TE KOOP** aangeboden. Te bevragen bij T. STEENSMA en L. M. KAMSMA, te Tzum. Brieven franco.

W. SWARTS, **Dansmeester**, te Leeuwarden, maakt bekend, dat zijne LESSEN met November e. k. weder een aanvang zullen nemen, letter F, no. 143, in de Groote Kerkstraat.

PATÉS DE FOIES GRAS, PERDREAUX ROUGES en TRUFFES DU PÉRIGORD zijn heden uit *Straatsburg* ontvangen.

Leeuwarden, den 17 October 1856. J. H. G. JANSEN, *Confiseur*.

Wij zouden den Apotheker HARINXMA, als hij, even als de andere pseudo Revalenta-mannen, zijn meel alleen Revalenta-Arabica doopte, stilletjes laten begaan; maar nu hij in zijne advertentie bijvoegt, **de echte Revalenta** van den eersten uitvinder, moeten wij het Publiek voor hem waarschuwen. Wij weten niet van welken Grutter of Bakker hij zijn meel haalt, maar wel dat hij geen Revalenta heeft. De Revalenta is het meel eener tropische plant die op eene slechts aan de Heeren Du Barry bekende wijze toebereid wordt en die hij nimmer van ons gehad heeft en zonder ons niet krijgen kan. Genoemde Apotheker verkocht vroeger een gezondheidsmeel en noemde het Gomma Smeera zoo wij ons wel herinneren, en schimpte zijn best op de Revalenta. Zijne Gomma schijnt niet te trekken, nu probeert hij het eens met een anderen naam. Zij willen al-len zoo googhem zijn die namakers en doen alles zoo onhandig; deze is ten minste al zeer ongelukkig in alles wat hij bij de hand neemt, van hem kan men zeggen: 12 ambachten en 13 ongelukken.

„Die Medizin ist ein Kartoffelfeld, die Früchte liegen unter der Erde" — Onze vriend van 12 ambachten zal wel zijn contingent leveren.

De **REVALENTA** is een goedkoop voedsel, zoo geconcentreerd, dat één lepel vol een geheel bord soep oplevert, voldoende voor eenen maaltijd. Zij is voedend en krachtgevend, ligt verteerbaar en opwekkend; zij heeft eene buitengewoon heilzame strekking, verbetert de verteringswerktuigen, reinigt de sappen en ontwikkelt daardoor eene verwonderlijke geneeskracht. Zij heeft kwalen genezen, die gedurende lange reeksen van jaren alle hulpmiddelen trotseerden; zwakke gestellen, die lange jaren sukkelden kracht en gezondheid geschonken; zieken, die opgegeven waren, van den rand des grafs weder tot het leven geroepen, zwaarmoedigheid, miltziekigheid in opgeruimdheid veranderd; van zwakke kwijnende zuigelingen sterke tierige kinderen gemaakt; iedereen kan zich ligt van hare geneeskracht overtuigen; geen Doctor zal het afraden er de proef mede te nemen; geen Doctor behoeft zijne toestemming daartoe te geven; het is een ligt verteerbaar voedsel; een zieke kan geene betere diëet houden dan **REVALENTA** eten; er is dus niets gewaagds in een busje **REVALENTA** te koopen, om de werking er van na te gaan.

JOHANN FUCHSE, oud vier jaren, wonende Prinsengracht bij de Weesperstraat, W, 201, heeft sedert anderhalf jaar aan eene uitterende klierziekte der ingewanden en vermagering geleden. De behandeling van een bekwaam geneesheer bleef zonder eenig gevolg, zoodat de onders door hem ook op den naderenden dood van hun kind werden voorbereid. Toen namen zij op raad van een' vriend hunne toevlugt tot de **REVALENTA** (waar hun Geneesheer niets op tegen had, nadat zij hem te voren hadden gevraagd), en het duurde niet lang, of er vertoonde zich eenige verbetering in den gevaarlijken toestand van den kleinen patient, die allengs door eene volkomene **genezing** is opgevolgd, zoodat het Kind er thans welgemoed, blozend en gezond uitziet.

Amsterdam, 6 October 1856. JOHANN FUCHSE, de Vader.

DU BARRY'S **REVALENTA** wordt verkocht in onderstaande Dépôts, voor 87½ ct. 2, 3½, 8 en 16 gulden.

Amsterdam, Verkoophuis; Assen, H. P. A. v. Gorcum; Bolsward, S. S. Oosterbaan en S. R. Dijkstra; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen P. L. Mirande Pz. en J. S. van Dijk; Hindeloopen, D. de Jong; Kollum, C. Nihot; Leeuwarden, J. H. van Haagen en A. van Wamel; Makkum, J. B. de Boer; Meppel, A. Jeulen; Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans en in de bekende Dépôts in de andere Steden.

CIBARIA SALUBERRIMA,

in plaats van REVALENTA ARABICA.

Het Amsterdamsche Verkoophuis, dat op alle mogelijke wijzen, de Revalenta zoekt aan den man te brengen, heeft weer eene onwaarheid gemeld, waarvan het zich zeker gouden bergen belooft. Volgens zijn berigt (*Amsterd. Courant*) moet het Revalenta busje van 87½ Cts. ¼ Eng. pond inhouden, volgens hem, „circa 2½ Ned. oncen." (Het Eng. pond is gelijk aan 37½ Ned. looden.) Zoo dat kleine busjes al ¼ Eng. pond inhoudt, dat eene onwaarheid is, hoe kan dat dan 2½ Ned. ons uitmaken? Zijn eigen berigt „kleine minder voordeelige busjes" enz bewijzen ten vollen zijn karakter; want zoo ¼ Eng. pond 87½ Cts. kost en minder voordeelig is, hoe schadelijk is dan niet een geheel Eng. pond voor *f* 2, eenige twee *Gulden*. — Maar wie wil niet gaarne die schade lijden ten voordeele van het Verkoophuis!

[illegible] CIBARIA, die het beste voedsel is voor jonge Kinderen en zwakke of [illegible] gestellen, heeft eene Dame van Haemorrhoides (aanbeijen) genezen, [illegible] geen bagatel! — Snakelijker dan du Barry's Revalenta, werkt zij spoediger, bij haren lageren prijs (voor 45 Cts. ontvangt men evenveel **Cibaria** als [illegible] Revalenta 87½ Cts. kost). — Zij wordt afgeleverd in blikken Bussen in[illegible] 12½, 25 en 50 Ned. looden voor 45 Cts., 80 Cts. en *f* 1.50; de prima [illegible] *f* 2.40 te Harlingen, bij den Heer H. de Windt; Leeuwar[illegible] [illegible] in de bekende Dépôts en te [illegible] J. A. van Wijk.

RUNDERHAZEN

te bekomen à 75 Cents per Ned. ℔ bij den Vleeschhouwer J. DE VRIES, op de Dubbelde Pijp te Leeuwarden.

DE FLORENTIJNSCHE BORSTDROP

is bij den Apotheker J. C. H. VAN HARINXMA, op de Nieuwebuuren te Leeuwarden, weder voorhanden, voor 30 Cents het doosje. — Deze Koekjes, die gepasseerde jaar zoo bijzonder gunstig zijn toegepast geworden voor hoestende lijders, zijn bovendien in alle borstongesteldheden van onberekenbaar nut. — Voorts debiteert hij steeds met uitnemend gevolg, zijne van ouds

BEROEMDE GOMMA, voor allerleije borst- en maagkwalen, een van de, tot hiertoe bekende, zachtste middelen, voor kinderen zoowel als voor volwassenen, dat tevens eene voedende en ligtverteerbare kracht bezit, die men te vergeefs elders zoekt. De pakjes zijn van 80 Cents, *f* 1.60 en *f* 3.20; — alsmede

DE HOOFD-, SLIJM- EN MAAGPILLEN

van *Professor Hoffman*, die sedert een aantal jaren, met het beste gevolg, door hem worden afgeleverd, zijn nog steeds voor den gewonen prijs van *f* 1 het verzegelde fleschje, waarin zich **80** verzilverde pillen bevinden, voorhanden. De uitwerking derzelve is belangrijk, als: *slijmoplossend*, *hoofd-*, *harten maagversterkend*, de *spijsvertering* bevorderend, *verwarmend*, gemakkelijk *laxerend*, *wormdoodend*, en vooral voor *aamborstige* lijders van groot nut. — In deze provincie alleen bij bovengenoemde verkrijgbaar.

DE **PILLEN VAN HOLLOWAY** *zijn een volmaakt middel voor* **zware hoofdpijnen, galziekten** *en* **bedorven maag**. Deze onwaardeerbare Pillen hebben de gezondheid hersteld van menige personen welke door vreemde en inlandsche geneesheeren als ongeneesbaar werden beschouwd. Dezelven kunnen veilig gebruikt worden door diegenen welke lijden aan algemeene verzwakking, zware hoofdpijnen, maagziekten, leverkwalen, en die, welke aanleg hebben tot waterzucht, kunnen geen zekerder middel gebruiken dan de Pillen van Holloway, welke als ware het op de hoofdspringaderen des levens werken; geene ziekte kan aan haren invloed weêrstaan. Hare uitwerking is zacht maar spoedig, en als huismiddel zijn zij onvergelijkelijk.

Zijn op *franco aanvrage à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; J. C. H. van Harinxma, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; Londen, Holloway's Etablissement Strand 224, en New-York, 80 Maiden Lane.

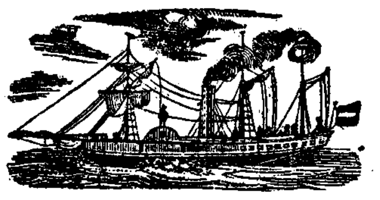

STOOMVAART

VAN

HARLINGEN op HULL.

Het Nederlandsch IJzeren STOOMSCHIP *MINISTER THORBECKE*, Kapt. NEPPERUS, vertrekt van **HARLINGEN** naar **HULL** op aanstaanden **Zaturdag** den 25 Oct.

Adres voor Passagiers, Goederen en Vee bij I. & S. WIARDA.

Harlingen, den 20 October 1856.

In een klein gezin van den fatsoenlijken stand, te Leeuwarden, verlangt men tegen billijke vergoeding een HEER of JUFVROUW, met genot van kost en vrije gemeubileerde Kamer, op een vrolijken stand. Adres met franco brieven ten huize van L. LOOIJENGA, op den hoek van de Koningstraat, met franco brieven gemerkt letter A.

Iemand van de P. G., eene goede hand schrijvende, niet onervaren in Administrative werkzaamheden en in de Fransche en Hoogduitsche talen, zag zich gaarne tegen een matig salaris op het een of ander Kantoor geplaatst. Ook biedt hij zich aan tot het bijhouden van Boeken of verrigten van Schrijfwerk. Reflecterenden gelieven zich te adresseren onder letter A. aan het Kantoor dezer Courant. Brieven franco.

Een BROOD- en KOEKBAKKERSKNECHT, geheel of ten deele zijn werk verstaande, kan dadelijk geplaatst worden. Nadere informatie bij R. VAN VLIET, Gisthandelaar te Harlingen.

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan dadelijk een dienst bekomen bij H. E. KUIPERS, te Beetsterzwaag.

Een BAKKERSKNECHT, 2 of 3 jaar bij het Bakken werkzaam geweest zijnde of zijn werk ten deele verstaande, kan terstond vast werk bekomen bij O. F. SMEDING, Mr. Bakker, te Dronrijp. Brieven *franco*.

Er wordt sedert Vrijdag 3 October ll. op het Grootzand te Bolsward **vermist:** Een rond DOOSJE, waarin zich bevindt een **Staalgarnituur** met **Perlemour**, een **Gouden Medaillon** met **haarwerk**, een **Gouden Ring** en twee **Juweelen Ringen**. Diegene, welke hetzelve terug bezorgt bij den Boekhandelaar P. M. FEENSTRA, te Bolsward, kan des verkiezende daarvoor de volle waarde ontvangen.

Op heden verschijnt bij S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven*:

Een vierde, goedkoope Druk,

VAN

DE OUDEJAARS-AVOND.

ERNSTIGE LEKTUUR

VOOR DE LAATSTE DAGEN DES JAARS.

DOOR

C. E. VAN KOETSVELD.

Met een zeer fraai vignet in staal. Prijs *f* 1.60.

Gebonden in linnen band met stempels *f* 1.90.

De Uitgever meent aan een algemeen uitgedrukten wensch te hebben gehoor gegeven, door van dit met roem bekende werkje, een min kostbare uitgave, in bevalliger formaat in het licht te geven.

In weinige jaren werden *drie* aanzienlijke oplagen uitverkocht.

In bovenstaand formaat verschenen vroeger bij denzelfden Uitgever:

I. **SCHETSEN UIT DE PASTORIE TE MASTLAND.** Ernst en Luim uit het leven van den Dorpsleeraar; *vijfde Druk*, met vignet *f* 1.60, gebonden *f* 1.90.

II. **SNIPPERS VAN DE SCHRIJFTAFEL**, *tweede Druk*, met vignet *f* 1.70, gebonden *f* 2.

III. **HET MENSCHELIJK LEVEN** in drie woorden, met vignet *f* 1.60, gebonden *f* 2.

Door S. E. VAN NOOTEN, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden:

DE GODSDIENST IN HET LEVEN

VOORGESTELD IN

NOVELLEN.

DOOR **J. HOEK,**

(*Schijver van Mina en Betsy; de Familie Ploegers, enz.*)

2 deeltjes, bevattende ruim 600 bladz. druks; met vignet in staal.

Prijs *f* 3.20, keurig gebonden à *f* 3.80.

In alle Boekwinkels weder te bekomen, het *practische* en met *tact* geschreven boekje:

DE KUNST

OM IN KORTEN TIJD

EEN MEISJE TE KRIJGEN,

jong, schoon, beschaafd, edel en zachtzinnig, vrolijk en opgeruimd, zedig, goed en huishoudelijk, met of zonder geld, zoo als men verlangt. Een proefondervindelijke en zekere weg tot kennismaking, tot verovering en tot bezit. **Een trouwe en onontbeerlijke Raadgever** voor ongehuwden en trouwlustigen, om, onverschillig in welke betrekking zij zich bevinden, eene voor het leven gelukkige keus te doen. Prijs **30 Cents**.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ VAN DE WED. [illegible]